

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman** Bakanı **Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz KERESTECİOĞLU

Ankara Milletvekili

Son yıllarda dünya genelinde küresel iklim değişikliğinin etkisiyle sel, hortum, yangın gibi afetlerin yaygınlaştığı görülmektedir. İklim krizini ciddi boyutlarda yaşamasına rağmen bununla mücadelede sorumluluklarını yerine getirmeyen, Paris İklim Anlaşmasını imzaladığı halde yürürlüğe koymayan Türkiye, bir taraftan kuraklıkla, bir taraftan sel felaketleriyle bir taraftan da orman yangınları ile karşılaşmaktadır.

Türkiye'nin dört bir yanında eş zamanlı çıkan 62 yangında on binlerce hektarlık alan küle döndü. Antalya, Adana, Manisa, Mersin, Muğla ve Osmaniye'de çıkan 21 yangın, yeterli sayı ve kapasitede teçhizatla müdahale edilmediği için hızlı biçimde kontrol altına alınamadı. Antalya, Mersin ve Muğla'daki yangınlar yerleşim birimlerine sıçradı ve çok sayıda yaban hayvanı ile besilik hayvan yaşamını yitirdi. THK eski Denetleme Kurulu Başkanı Bayram Duman halihazırda kurum bünyesinde bulunan ve önceki yıllarda yangınları söndürmede etkili olan yangın söndürme uçaklarının 3 yıldır Tarım ve Orman Bakanlığı ihalelerine alınmadığını bu yüzden depolarda beklediğini duyurdu. Bakanlığınız tarafından ihaleye 5 bin litrelik su taşıma kapasitesi şartı getirildiğini ve su taşıma kapasitesi 4 bin 900 litre olan Türk Hava Kurumu'na (THK) ait uçakların 100 litre eksik olduğu için ihaleye alınmadığını iddia etti.

Yangına kendi maddi imkanları ile müdahale etmek isteyen Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün ise yangın söndürme uçağı kiralamak için THK'yı aradığını ancak görüştüğü santral memurunun saat 15.30'dan sonra yetkili kişilere ulaşamayacağını ve ertesi sabah araması gerektiğini söylediğini belirtti.

5 adet THK uçağı hangarda beklerken, 2021 yılında 1 Haziran- 31 Ekim tarihleri arasında 5 uçak kiralamak üzere açılan ihaleyi 3 Rus uçağı kiralayan ve en pahalı teklifi veren THK-CMC ortaklığı aldı. Bakanlığınızın, şirketlere 153 gün için toplam 203 milyon 107 bin lira ödeme yapacağı ancak THK'nın sadece işletme ruhsatı ve uçakların bakımına destek olup küçük bir komisyon alacağı, asıl gelirin CMC Savunma Sanayi A.Ş tarafından tahsil edileceği biliniyor. Türkiye Ormancılar Derneği Batı Akdeniz Şube Başkanı Prof. Dr. Tuncay Neyişçi, Manavgat ve çevresinin Aksu vadisiyle poyraz rüzgarlarına açık olduğu için bu bölgede çıkan yangınların

ETİBİM İNATIA 2021

kontrol edilmesinin zor olduğunu, yangınların yayılmasını önlemek için Manavgat ve Serik'te bir iki sıra servi ağacı dikmeyi hazırladıkları raporlarda önerdiklerini ancak bu önerilerinin hayata geçirilmediğini belirtti.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız bünyesinde orman yangınlarına havadan ve karadan müdahale edebilecek araç envanteri nedir? Mevcut donanım, değişen iklim dengesi ve artan yangın riskleri karşısında yeterli düzeyde midir? Bu konuda Bakanlığınızca inceleme, risk ve ihtiyaç analizi yapılmış mıdır?
2. 29.07.2021 tarihinde yaptığınız basın açıklamasında kullandığınız "Bugün itibariyle uzun zamana yayılması beklenen yangının 1-2 günde çıktığını görüyoruz." ifadesi bu yoğunlukta bir yangın felaketine hazırlıksız olunduğunun göstergesi değil midir?
3. Yangınları söndürmek için mevcut donanımın yeterli gelmediği açıkken niçin yeterli kapasitede teçhizat kiralanmamıştır?
4. Yangın söndürme uçağı kiralama ihalesi niçin en pahalı teklifi getiren firmaya verilmiştir?
5. Kiralanacak uçaklarda minimum 5 bin litre su taşıma kapasitesi olması şartı çalışır durumdaki THK uçaklarını devre dışı bırakmak için mi getirilmiştir?
6. Bakanlığınız döneminde yanan ya da yakılan ormanlık arazilerin ne kadarı imara açılmış, ne kadarı tekrar ağaçlandırılmıştır?
7. Yerel yöneticilerin telefonlarına cevap vermeyen THK yöneticileri ile hazırda bekleyen uçakları kullanmak üzere Bakanlığınız iletişime geçti mi? Görüşülmediyse, can kayıplarının yaşandığı böylesi ciddi bir sorun esnasında yangını söndürmede etkili olabilecek THK uçaklarının kullanılması neden gündeme gelmemiştir?
8. Bilim insanlarının yakın dönemde çıkan orman yangınlarını inceleyerek hazırladığı raporlar Orman Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirildi mi?
9. Yangınlara müdahalede uluslararası iş birliği yapılmış mıdır?